

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**
ZPOW.520.1.2022

Warszawa, dnia 21 października 2022 r.

Pani
Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Państwowa Komisja Wyborcza, zgodnie z art. 203 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277), zobowiązana jest do przedłożenia Sejmowi wniosku w sprawie zmiany granic okręgów wyborczych i liczby posłów w nich wybieranych, jeżeli konieczność taka wynika ze zmian w zasadniczym podziale terytorialnym państwa lub ze zmiany liczby mieszkańców w okręgu wyborczym lub w kraju. Jednocześnie Komisja zwraca uwagę, że aktualny podział na okręgi wyborcze określone w załącznikach do ustawy narusza przepisy Kodeksu wyborczego.

Stosownie do art. 203 § 4 Kodeksu wyborczego ustalenie liczby mieszkańców, o której mowa wyżej, następuje na podstawie danych według stanu na koniec trzeciego kwartału roku poprzedzającego rok, w którym upływa kadencja Sejmu, przekazanych przez wójtów (burmistrzów i prezydentów miast) w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 165 § 3 Kodeksu wyborczego, tj. na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców (Dz. U. z 2022 r. poz. 1703).

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie danych otrzymanych we wskazanym wyżej trybie według stanu na dzień 30 września 2022 r., dokonała analizy

zgodności liczby posłów wybieranych w okręgach wyborczych do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, określonej w załączniku nr 1 do Kodeksu wyborczego.

Ustalono, że liczba mieszkańców kraju wynosi 36 075 160. Norma przedstawicielska w wyborach do Sejmu wynosi 78 424 mieszkańców na jeden mandat.

Ustalenie liczby posłów wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych, dokonane zgodnie z art. 202 § 1 Kodeksu wyborczego, przedstawia się następująco:

Nr okr.	OKW	Obecna liczba mandatów określona w załączniku nr 1 do Kodeksu wyborczego	2022-09-30					Zmiana
			Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców okręgu/norma	Zaokr.	Norma	Rezultat – liczba mandatów ustalona zgodnie z liczbą mieszkańców na 30.09. 2022 r.	
1	Legnica	12	893 996	11,40	11	81 272	11	-1
2	Wałbrzych	8	587 775	7,49	7	83 968	7	-1
3	Wrocław	14	1 200 619	15,31	15	80 041	15	1
4	Bydgoszcz	12	932 918	11,90	12	77 743	12	-
5	Toruń	13	976 275	12,45	12	81 356	12	-1
6	Lublin	15	1 135 941	14,48	14	81 139	14	-1
7	Chełm	12	888 630	11,33	11	80 785	11	-1
8	Zielona Góra	12	937 294	11,95	12	78 108	12	-
9	Łódź	10	698 658	8,91	9	77 629	9	-1
10	Piotrków Trybunalski	9	686 481	8,75	9	76 276	9	-
11	Sieradz	12	912 747	11,64	12	76 062	12	-
12	Kraków I	8	627 784	8,00	8	78 473	8	-
13	Kraków II	14	1 139 569	14,53	15	75 971	15	1
14	Nowy Sącz	10	788 549	10,05	10	78 855	10	-
15	Tarnów	9	726 505	9,26	9	80 723	9	-
16	Płock	10	788 281	10,05	10	78 828	10	-
17	Radom	9	674 912	8,61	9	74 990	9	-
18	Siedlce	12	934 096	11,91	12	77 841	12	-
19	Warszawa I	20	1 646 386	20,99	21	78 399	21	1
20	Warszawa II	12	1 115 626	14,23	14	79 688	14	2
21	Opole	12	910 700	11,61	12	75 892	12	-
22	Krosno	11	844 713	10,77	11	76 792	11	-
23	Rzeszów	15	1 225 218	15,62	16	76 576	16	1
24	Białystok	14	1 116 422	14,24	14	79 744	14	-
25	Gdańsk	12	1 002 786	12,79	13	77 137	13	1
26	Słupsk	14	1 178 785	15,03	15	78 586	15	1

27	Bielsko-Biała I	9	740 988	9,45	9	82 332	9	-
28	Częstochowa	7	552 071	7,04	7	78 867	7	-
29	Katowice I	9	681 636	8,69	9	75 737	9	-
30	Bielsko-Biała II	9	675 054	8,61	9	75 006	9	-
31	Katowice II	12	864 547	11,02	11	78 595	11	-1
32	Katowice III	9	616 773	7,86	8	77 097	8	-1
33	Kielce	16	1 178 159	15,02	15	78 544	15	-1
34	Elbląg	8	582 539	7,43	7	83 220	7	-1
35	Olsztyn	10	747 176	9,53	10	74 718	10	-
36	Kalisz	12	963 132	12,28	12	80 261	12	-
37	Konin	9	746 870	9,52	10	74 687	10	1
38	Piła	9	749 262	9,55	10	74 926	10	1
39	Poznań	10	864 830	11,03	11	78 621	11	1
40	Koszalin	8	588 812	7,51	8	73 602	7	-1
41	Szczecin	12	951 645	12,13	12	79 304	12	-
	Polska	460	36 075 160	x	461	x	460	x

Wynikowa liczba mandatów (powstała przez zaokrąglenie ilorazu liczby mieszkańców okręgu i normy przedstawicielskiej) jest równa 461, pojawia się zatem mandat nadwyżkowy. Zgodnie z art. 202 § 1 pkt 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego mandat ten należy odjąć w okręgu wyborczym, w którym norma przedstawicielska obliczona dla okręgu jest najmniejsza – czyli w okręgu nr 40 (Koszalin).

Powyższe zestawienie wykazuje, że w porównaniu z liczbą mandatów ustaloną w załączniku nr 1 do Kodeksu wyborczego w okręgach wyborczych nr 1, 2, 5, 6, 7, 9, 31, 32, 33, 34 i 40 należy zmniejszyć o 1 liczbę wybieranych posłów, natomiast:

- 1) w okręgach nr 3, 13, 19, 23, 25, 26, 37, 38 i 39 liczbę wybieranych posłów należy zwiększyć o 1,
- 2) w okręgu nr 20 liczbę wybieranych posłów należy zwiększyć o 2.

Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie przypomina, że stosownie do art. 203 § 3 Kodeksu wyborczego Sejm dokonuje zmian w podziale na okręgi wyborcze nie później niż na 3 miesiące przed dniem, w którym upływa termin zarządzenia wyborów do Sejmu (14 sierpnia 2023 r.). **Zatem termin dokonania zmian w podziale na okręgi wyborcze upływa w dniu 14 maja 2023 r.**

Państwowa Komisja Wyborcza ponadto informuje, że zgodnie z art. 261 § 5 w związku z art. 203 § 1 Kodeksu wyborczego dokonała również analizy podziału na okręgi

wyborcze do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, ustalonego w załączniku Nr 2 do Kodeksu wyborczego.

Zgodnie z art. 261 § 2 Kodeksu wyborczego, w województwie wybiera się senatorów w liczbie nie mniejszej niż liczba całkowita (bez uwzględnienia ułamka) będąca ilorazem liczby mieszkańców województwa i jednolitej normy przedstawicielstwa, a nie większej niż wymieniona liczba całkowita powiększona o jeden; norma ta według liczby mieszkańców na dzień 30 września 2022 r. wynosi 360 752.

Ustalenie liczby mieszkańców poszczególnych województw oraz ilorazów, o których mowa w art. 261 § 2 Kodeksu wyborczego przedstawia się następująco:

Województwo	Mieszkańcy	Mieszkańcy/ norma	Część całkowita	Część całkowita + 1	Mandaty
dolnośląskie	2 682 390	7,44	7	8	8
kujawsko-pomorskie	1 909 193	5,29	5	6	5
lubelskie	2 024 571	5,61	5	6	6
lubuskie	937 294	2,60	2	3	3
łódzkie	2 297 886	6,37	6	7	7
małopolskie	3 282 407	9,10	9	10	8
mazowieckie	5 159 301	14,30	14	15	13
opolskie	910 700	2,52	2	3	3
podkarpackie	2 069 931	5,74	5	6	5
podlaskie	1 116 422	3,09	3	4	3
pomorskie	2 181 571	6,05	6	7	6
śląskie	4 131 069	11,45	11	12	13
świętokrzyskie	1 178 159	3,27	3	4	3
warmińsko-mazurskie	1 329 715	3,69	3	4	4
wielkopolskie	3 324 094	9,21	9	10	9
zachodniopomorskie	1 540 457	4,27	4	5	4

Z powyższego zestawienia wynika naruszenie wymienionego na wstępie przepisu, gdyż w województwach małopolskim i mazowieckim liczba wybieranych senatorów jest zbyt niska, a w województwie śląskim zbyt wysoka.

Natomiast poszczególne okręgi wyborcze spełniają wymogi określone w art. 261 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym iloraz wynikający z podzielenia liczby mieszkańców okręgu przez jednolitą normę przedstawicielstwa powinien być co najmniej równy 0,5 i mniejszy niż 2. Największy okręg wyborczy (nr 30, obejmujący

obszary powiatów: chrzanowskiego, myślenickiego, oświęcimskiego, suskiego i wadowickiego) liczy 627 784 mieszkańców; iloraz tej liczby i jednolitej normy przedstawicielstwa wynosi 1,74, jest więc mniejszy od 2; najmniejszy okręg wyborczy (nr 61, obejmujący obszary powiatów: bielskiego, hajnowskiego, siemiatyckiego i wysokomazowieckiego) liczy 192 021 mieszkańców; iloraz tej liczby i jednolitej normy przedstawicielstwa wynosi 0,53, jest więc większy od 0,5.

Państwowa Komisja Wyborcza zwraca jednocześnie uwagę na sytuację występującą w województwach podkarpackim i lubelskim. Województwo podkarpackie ma większą liczbę mieszkańców (2 069 931) i przypada mu 5 mandatów. Natomiast województwo lubelskie ma mniejszą liczbę mieszkańców (2 024 571) i przypada mu 6 mandatów. Sytuacja ta nie narusza wprawdzie art. 261 § 2 Kodeksu wyborczego, lecz budzi wątpliwości.

Państwowa Komisja Wyborcza pragnie również zwrócić uwagę, że konieczne jest usunięcie błędów w opisie granic okręgów wyborczych do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, tj. w załączniku nr 2 do Kodeksu wyborczego. W opisie granic okręgu wyborczego:

- a) nr 7 – jest: „Wojszyce – Ołtaszyn”, a powinno być: „Wojszyce, Ołtaszyn” – są to bowiem dwa odrębne osiedla,
- b) nr 8 – jest:
  - “Gądów - Popowice Pd”, a powinno być: “Gądów - Popowice Płd”,
  - „Kuźniki”, a powinno być: „Kuźniki”,
  - “Pilczyce - Kozanów - Popowice”, a powinno być: “Pilczyce - Kozanów - Popowice Płn”.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak